

Tilapäisen ja säännöllisen kotihoidon palvelusetelin sääntökirja

19.5.2020

Sisältö

1. Palveluseteli.....	1
2. Kotihoidon tavoite ja kriteerit:	1
3. Kotihoidon palvelujen hakeminen.....	1
4. Tilapäisen kotihoidon palveluseteli	1
4.1 Palvelun sisältö:	2
4.2. Tilapäisen kotihoidon palvelusetelin arvo	2
5. Säännöllisen kotihoidon palveluseteli	2
6. Säännöllisen kotihoidon palvelusetelin arvo	3
7. Esteet kotihoidon palvelusetelin myöntämiselle	4
8. Asiakkaan oikeudet ja vastuu	4
9. Palvelun sisältövaatimukset	5
10. Palvelutuottajan henkilöstön kelpoisuusvaatimukset.....	5

1. Palveluseteli

Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskuksessa on käytössä useita palveluseteleitä, muun muassa tilapäisen kotihoidon palveluseteli. Palvelusetelin tarkoituksena on lisätä asiakkaan valinnan mahdollisuuksia sosiaali- ja terveyspalveluissa. Palveluseteli on Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskuksen myöntämä sitoumus maksaa palveluntuottajan tuottamasta palvelusta ennalta määrätty kustannus = palvelusetelin arvo.

Palveluseteli on yksi mahdollisuus järjestää asiakkaalle myönnetty palvelu, joka perustuu ammattihenkilön palvelun tarpeen arvioon. Palvelusetelin käyttö on aina vapaaehtoista. Asiakas voi halutessaan kieltäytyä palvelusetelillä järjestetyistä palveluista. Siinä tapauksessa asiakkaalle tarjotaan vastaava palvelua, jonka sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskus tuottaa itse tai ostaa yksityiseltä tuottajalta. Asiakkaalla ei ole myöskään ehdotonta oikeutta vaatia palveluseteliä. Palvelusetelin myöntämisestä päättää aina sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskuksen viranhaltija. Palvelusetelillä myönnettävään palveluun sovelletaan samoja kriteereitä kuin silloin, kun palvelu järjestetään kunnallisena tai ostopalveluna.

2. Kotihoidon tavoite ja kriteerit:

Kotihoidon tavoitteena on tukea asiakkaiden turvallisen kotona asumisen edellytyksiä.

Aktivoivan työotteen avulla kotihoidon henkilöstö tukee, ohjaa ja auttaa asiakkaita selviytymään arkiaskareista ja antaa ammatillista osaamista vaativaa hoitoa. Kotihoidon kriteerit löytyvät sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskuksen kotisivulta: <https://www.sochv.jakobstad.fi/ikaantyneet/kotihoito>

3. Kotihoidon palvelujen hakeminen

Asiakas hakee kotihoitoa ottamalla yhteyden palveluohjaukseen. Tarpeen voi tuoda esille asiakas itse, omainen tai yhteistyötaho. Palveluohjaus tekee alustavan palvelutarpeen selvityksen ja antaa neuvoja ja ohjausta vanhuspalveluja ja – toimintaa koskevissa kysymyksissä. Ennen kotihoidon myöntämistä tehdään aina arviointi asiakkaan tilanteesta ja palvelutarpeesta. Palvelusetelin käyttömahdollisuutta voidaan tarjota asiakkaille, jotka täyttävät sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskuksen kotihoidon kriteerit.

4. Tilapäisen kotihoidon palveluseteli

Tilapäinen kotihoito on tarkoitettu asiakkaalle, jolla on alentunut toimintakyky sairauden, vamman tai muun vastaavan syyn perusteella, ja palvelun tarve on tilapäistä. Palvelusetelin avulla järjestettävä tilapäinen kotihoito edellyttää, että palveluohjaaja on arvioinut palvelutarpeen ja kotihoidon kriteerien täyttymisen. Palveluohjaaja laati hoito- ja palvelusuunnitelman jossa on määritelty palvelun sisältö ja määrä. Seteli myönnetään aina määräajaksi, maksimissaan kuudeksi viikoksi. Tämän jälkeen tehdään tarvittaessa uusi palvelutarpeen arviointi asiakkaan tilasta.

Palvelusetelin saanut asiakas valitsee itsenäisesti tai omaisten avustuksella palvelujentuottajan sosiaali- ja terveysviraston ylläpitämästä palveluntuottajaluettelosta ja solmii palveluntuottajan kanssa sopimuksen palvelusetelipalvelun tuottamisesta. Palveluseteliä ei voi säästää tai käyttää muuna ajanjaksona. Palveluseteliä ei myöskään voi siirtää toiselle henkilölle. Mikäli asiakas tilaa palveluntuottajalta palvelua joka ylittää palvelusetelin arvon, hän vastaa itse ylimenevistä kustannuksista. Asiakas voi kuitenkin omakustanteisesti ostaa palveluntuottajalta tarvitsemaansa lisäapua.

4.1 Palvelun sisältö:

- Hoito- ja palvelusuunnitelman mukainen kuntouttava ja aktivoiva hoito ja huolenpito
- Hoitosuunnitelma, jossa selkeä tavoite
- Toimintakyvyn parantaminen, asiakas tarvitsee ohjausta ja tukea toimintakyvyn parantamiseen
- Hoitohenkilöstö huolehtii kuntoutuksesta suunnitelman mukaisesti.

Hoitotoimenpiteiden edellyttämän perusvälineistö ja suojaimet (esim. suojakäsineet, suojaesiliina, suojatakki, suu-nenäsuojus, käsidesi) tulee olla palveluntuottajalla itsellään. Näistä kustannuksista vastaa palveluntuottaja. Asiakas saa kunnan hoitotarvikejakeluna sovitun määrän hoitotarvikkeita kunnan käytännön mukaisesti. (Eivät sisälly palveluseteliin). Lisätietoa hoitotarvikejakelusta löytyy tästä:

<https://www.sochv.jakobstad.fi/aikuiset/vastaanottoyksikot/hoitotarvikkeiden-jakelu/>

4.2. Tilapäisen kotihoidon palvelusetelin arvo

Tilapäisen kotihoidon palveluseteli on kiinteäarvoinen, joten sen arvo on aina sama asiakkaan tuloista riippumatta. Sosiaali- ja terveyslautakunta päättää palvelusetelin arvosta. Mikäli tilapäinen kotihoito maksaa enemmän kuin palvelusetelin arvo on, maksaa asiakas palvelusetelin arvon ja palveluhinnan erotuksen suoraan palveluntuottajalle.

Palvelusetelin enimmäisarvoksi on määritelty

- **32,00 €/h** arkisin klo 7.00–18.00
- **38,00 €/h** ilta-aikana klo. 18.00–22.00 ja lauantaisin klo. 7.00–22.00
- **48,00 €/h** sunnuntaisin klo. 7.00–22.00

5. Säännöllisen kotihoidon palveluseteli

Palveluseteli säännöllisen kotihoitoon voidaan myöntää asiakkaalle, jonka toimintakyky on heikentynyt, selviytyminen kotioloissa on vaikeutunut ja hän täyttää sosiaali- ja terveysviraston kotihoidon kriteerit.

Palvelusetelin avulla järjestetyn säännöllisen kotihoidon aloittaminen edellyttää, että palveluohjaaja on tehnyt palvelutarpeen arvioinnin, sekä laatinut palvelu- ja hoito-suunnitelman ja määritellyt palvelujen sisällön ja määrän. Säännöllisen kotihoidon palvelusetelin arvo on tulossidonnainen ja määräytyy asiakkaan säännöllisten bruttotulojen, perheenkoon ja hoitoon tarvittavan ajan mukaan. Palveluseteliä ei myönnetä takautuvasti.

Säännöllisessä kotihoidossa ensimmäinen palvelusetelipäätös tehdään palvelu- ja hoitosuunnitelmaan perustuen asiakkuuden alkaessa 2 – 6 viikoksi. Ennen määräajan päättymistä palvelutarve tarkistetaan ja jatkopäätös tehdään tämän jälkeen enintään (6) kuukaudeksi kerrallaan. Jatkopäätöksen tekeminen edellyttää

aina uutta palveluohjaajan tekemää palvelutarpeen selvitystä ja palvelu- ja hoitosuunnitelmaa. Asiakas on velvollinen olemaan yhteydessä palveluohjaukseen hyvissä ajoin ennen palvelusetelin päättymistä.

Asiakkaalle esitellään eri palvelusetelituottajaa sekä kerrotaan palvelusetelin omavastuuosuudesta, jos palvelusetelin arvo ei kata palvelun hintaa kokonaan. Palvelusetelipäätöksessä määritellään mitä palveluja seteli kattaa ja kuinka kauan se on voimassa. Palvelupäätöksen mukana asiakkaalle toimitetaan luettelo sosiaali- ja terveystieteiden hyväksymistä palveluntuottajista. Asiakas itsenäisesti tai omaisensa avustuksella valitsee palveluntuottajan hyväksytyjen tuottajien joukosta ja tekee kirjallisen sopimuksen palvelupäätöksen mukaisesta palvelun sisällöstä palveluntuottajan kanssa.

Palvelu- ja hoitosuunnitelman ajantasaisuus tarkistetaan ja arvioidaan aina, kun asiakkaan hoidontarve muuttuu ja vähintään (6) kuukauden välein. Palveluseteli on henkilökohtainen, sitä ei voi vaihtaa rahaksi eikä palveluseteliä voi käyttää muuhun kuin myöntämispäätöksessä määriteltyyn tarkoitukseen.

6. Säännöllisen kotihoidon palvelusetelin arvo

Säännöllisen kotihoidon palveluseteli on tulosidonnainen. Palvelusetelin arvo määräytyy toteutuneiden tuntien, perheeseen ja bruttotulojen mukaan. Pariskuntien kohdalla huomioidaan perheen yhteiset tulot.

Sosiaali- ja terveystieteiden palvelusihteri selvittää asiakkaan bruttotulot tuloksetilomakkeella. Sosiaali- ja terveystieteiden lautakunta päättää palvelusetelin arvosta.

Säännöllisen kotihoidon palvelusetelin arvo määräytyy asiakasmaksuasetuksen tulorajojen ja maksutaulukon mukaisesti, jonka Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö vahvistaa joka toinen vuosi. Tulorajan ylittävät tulot vähentävät palvelusetelin täyttä arvoa kotitalouden koon mukaan määräytyvällä prosenttiosuudella tulorajan ylittävästä tulosta jaettuna 60:llä. Palvelusetelin arvon laskemisessa käytettävät tulorajat määräytyvät samalla tavoin kuin kunnan muulla tavoin järjestämien jatkuvan ja säännöllisen kotihoidon asiakasmaksuissa.

Säädetyt tulorajat ja vähennysprosentit ovat seuraavat:

Kotitalouden koko(hlöä)	Tuloraja,€/kk	Vähennysprosentti
1	588	35 %
2	1084	22 %
3	1701	18 %
4	2103	15 %
5	2546	13 %
6	2924	11 %

Palvelusetelin enimmäisarvoksi on määritelty

- **32,00 €/h** arkisin klo 7.00–18.00
- **38,00 €/h** ilta-aikana klo 18.00–22.00 ja lauantaisin klo 7.00–22.00
- **48,00 €/h** sunnuntaisin klo 7.00–22.00

Palvelusetelin arvon laskeminen

Esimerkki:

Perheen koko 1 henkilö ja esimerkiksi bruttotulot 1300€ /kk. Kotihoidon tarve 15 tuntia/kk.

Brutto 1300 €/kk – 588 tuloa = 712,00/100 x 35 = 249,20 joka jaetaan 60 = 4,15 on asukkaan tulojen vaikutus palvelusetelin arvoon.

Jos setelin arvo on esim. 32,00 €/h, josta asiakkaan tulovähennys 4,15 €/h tehdään, saadaan asiakkaan palvelusetelin arvoksi **27,85, €/h**.

Tämän jälkeen yrittäjän tuntihinnasta (esim.) 36 €/h vähennetään asiakkaan palvelusetelin arvo 27,85 €, joten asiakkaalle jää maksettavaksi **8,15 €/h**.

Kun säännöllistä hoitoa on palvelusetelillä 15 tuntia kuukaudessa, asiakkaan kuukausimaksu on (15 x 8,15 €) = **122,25€/kk** jonka palveluntuottaja laskuttaa asiakkaalta (toteutuneiden tuntien mukaan).

7. Esteet kotihoidon palvelusetelin myöntämiselle

Seuraavat tilanteet estävät palvelusetelin myöntämisen asiakkaalle:

1. Asiakas haluaa kieltäytyä sosiaali- ja terveysviraston tarjoamasta palvelusetelistä, jolloin hänet ohjataan sosiaali- ja terveysviraston muilla tavoin järjestämien palvelujen piiriin. (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä 6 §).
2. Asiakas tai hänen omaisensa/läheisensä ei ole kykeneväinen ottamaan vastuuta palvelusetelillä toteutetusta palvelusta.
3. Asiakas ei täytä palvelusetelin käytölle vaadittua palvelutarvetta (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä 6 § ja laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista 7§.)

8. Asiakkaan oikeudet ja vastuu

Asiakkaalla on oikeus saada sosiaali- ja terveysvirastosta tietoa asemastaan palvelusetelin käyttäjänä, palvelusetelin arvosta, palveluntuottajien hinnoista, omavastuusuuden määräytymisen perusteista ja arvioidusta suuruudesta sekä vastaavasta palvelusta sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain mukaan määräytyvästä asiakasmaksusta.

Tulosidonnaisissa palvelueteleissä asiakkaan on annettava palvelusetelin myöntämistä varten tarvittavat tulotiedot. Asiakkaalle on annettava myös tieto siitä, mistä muualta ja mitä häntä koskevia tietoja voidaan hänen suostumuksestaan riippumatta hankkia. Asiakkaalle on varattava tilaisuus tutustua muualta hankittuihin tietoihin ja antaa asiassa tarpeellinen selvitys.

Asiakas ja palveluntuottaja sopivat tuotettavan palvelun konkreettisista yksityiskohdista keskenään. Asiakkaan ja palveluntuottajan välistä sopimussuhdetta koskevat kuluttaja- ja sopimusoikeuden säännökset ja oikeusperiaatteet. Sopimuksen teon yhteydessä asiakas antaa palveluntuottajalle sosiaali- ja terveysvirastolta saamansa palvelusetelipäätöksen sekä sen liitteenä olevan palvelu- ja hoitosuunnitelman.

Asiakas maksaa itse erotuksen, jos hän valitsee palveluntuottajan, jonka palvelun hinta ylittää palvelusetelin arvon. Lisäpalvelut eivät kuulu sosiaali- ja terveysviraston myöntämän palvelusetelin arvoon ja asiakas maksaa lisäpalveluista itse. Asiakkaan omakustanteiset lisäpalvelut kirjataan asiakkaan ja palveluntuottajan väliseen omaan erilliseen sopimukseen.

9. Palvelun sisältövaatimukset

Palvelu toteutetaan kuntouttavan työtavan avulla asiakkaan omiin voimavaroihin perustuen ja hänen toimintakykyään parantamalla. Asiakkaalle annettavien palvelujen tulee olla suunnitelmallisia ja tavoitteellisia. Asiakkaan omia voimavaroja tuetaan ja palvelu on yksilöllisiin tarpeisiin perustuvaa. Asiakassuhteissa otetaan huomioon luottamuksellinen yhteistyö ja asiakkaan oikeus hyvään palveluun ja kohteluun sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain mukaisesti (812/2000).

Palvelun sisältö on määritelty tarkemmin palvelu- ja hoitosuunnitelmassa. Palveluntuottajan tulee huolehtia palvelusetelin myöntämispäätökseen liitetyn palvelu- ja hoitosuunnitelman mukaisista palveluista. Kotihoitoa ja kotisairaanhoidoa tuottavalla palveluntuottajalla tulee olla kirjallinen hyväksytty lääkehoitosuunnitelma ja nimetty lääkehuollosta vastaava henkilö. Lisäksi henkilöstöllä tulee olla tarvittavat valmiudet ja luvat lääkehoidon toteuttamiseen.

Palveluntuottajan on oltava yhteydessä palveluohjaukseen jos asiakkaan tilassa tapahtuu oleellisia palvelutarpeen muutoksia: asiakas ei enää tarvitse kaikkia niitä palveluja, jotka on palvelusetelipäätöksen yhteydessä arvioitu tarpeelliseksi tai asiakkaan kuntoisuus on heikentynyt ja palveluita pitää lisätä tai ryhtyä muihin toimenpiteisiin. Palveluntuottaja ei voi itsenäisesti ilman palveluohjauksen tekemää päätöstä lisätä asiakkaan palveluja tai pidentää hoitoaikoja.

10. Palveluntuottajan henkilöstön kelpoisuusvaatimukset

Kotihoidon henkilöstöltä edellytetään terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain (559/1994) mukaista oikeutta harjoittaa terveydenhoitajan tai sairaanhoitajan ammattia tai terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun asetuksen (564/1994) mukaista oikeutta käyttää lähihoitajan, perushoitajan tai apuhoitajan nimikettä tai sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun lain (272/2005) mukaista lähihoitajan tai mainitun lain siirtymäsäännösten mukaista vastaavaa pätevyyttä. Sijaisilla tulee olla riittävä sosiaali- ja/tai terveysalan koulutus.

Palveluntuottajan on huolehdittava, että henkilökunnan tehtävänkuvat on määritelty tarkasti. Hoito- ja palvelusuunnitelmassa määriteltyjä sairaanhoidollisia toimenpiteitä suorittaa ensisijaisesti sairaanhoitaja tai terveydenhoitaja. Myös muu edellä mainittu ammattihenkilöstö voi suorittaa hoidollisia ja lääkehoitoon liittyviä toimenpiteitä, jos henkilöstöllä on asiaankuuluva koulutus, perehdytys ja osaaminen tehtävien hoitamiseen.

Henkilöstön osaamisen tulee olla asiakkaiden hoidontarpeen edellyttämällä tasolla ja henkilöstö sitoutuu yhteistyöhön asiakkaan omaisten/läheisten kanssa. Henkilöstöllä on oltava riittävä ruotsin ja suomen kielen

taito. Jos palveluntuottajalla on enemmän kuin (3) työntekijää, tulee palvelujen vastuhenkilö olla sosiaali- ja/tai terveysalan korkeakoulututkinto tai vastaava tutkinto sekä riittävä johtamistaito ja työkokemus vastaavista tehtävistä.

30.6.2020\\ad\jstad\sochv\Äldreomsorg\Serviceosedel\Serviceosedel - Palvelusetelit\Regelbok\Regelbok för servicesedel inom tillfällig och regelbunden hemvård\Tilapäisen ja säännöllisen kotihoidon palveluseteli sääntökirja.docx